

**Związek Harcerstwa
Rzeczypospolitej**

Regulamin Służby Instruktorskiej ZHR

zatwierdzony uchwałą Naczelnictwa ZHR nr 226/5 z dnia 26 października 2009 r., zmieniony uchwałami Naczelnictwa ZHR nr 253/2 z dnia 25 lutego 2012r., nr 254/5 z dnia 27 marca 2012 r., nr 295/1 z dnia 1 lutego 2015 r., nr 302/1 z dnia 22 sierpnia 2015 r., nr 311/11 z dnia 25 marca 2016 r., nr 438/1 z dnia 2 marca 2022 r., nr 476/1 z dnia 20 listopada 2024 r., nr 477/1 z dnia 15 grudnia 2024 r oraz nr 487/3 z 29 grudnia 2025 r.

Rozdział 1

Przepisy wstępne

§ 1.

Regulamin określa standardy i zasady pracy korpusu instruktorskiego oraz pełnienia służby instruktorskiej, a w tym zasady przyjmowania, zwalniania, nagradzania i karania instruktorek i instruktorów.

§ 2.

Użyte w regulaminie określenia oznaczają:

- 1) przełożony albo przełożona – osobę kierującą jednostką lub zespołem, w którym instruktorka albo instruktor ma przydział służbowy, bezpośrednio odpowiedzialną za pracę instruktorki lub instruktora, ustalającą zakres obowiązków, wspierającą w ich realizacji i udzielającą informację zwrotną;
- 2) przydział służbowy – poziom organizacyjny w postaci hufca, chorągwi, okręgu, Głównej Kwatery Harcerki, Głównej Kwatery Harcerzy albo władz naczelnych;
- 3) przynależność do chorągwi – przypisanie do chorągwi, w której wykonuje się prawa i obowiązki instruktorskie;
- 4) zwierzchnik albo zwierzchniczka – władzę wykonującą określone w niniejszym regulaminie prawa i obowiązki wobec instruktorek i instruktorów, przy czym w stosunku do przewodniczek i podharcmistrzyń zwierzchniczką jest komendantka chorągwi, zaś harcmistrzyń – Naczelniczka Harcerki, a w stosunku do przewodników i podharcmistrów zwierzchnikiem jest komendant chorągwi, zaś harcmistrów – Naczelnik Harcerzy.

Rozdział 2

Korpus instruktorski

§ 3.

Instruktorki czynne i instruktorzy czynni oraz instruktorki wspierające i instruktorzy wspierający tworzą korpus instruktorski.

§ 4.

Instruktorki czynne i instruktorzy czynni:

- 1) biorą czynny udział w pracy wychowawczej, pełniąc funkcję wychowawczą;
- 2) deklarują główną funkcję wychowawczą;
- 3) są wpisani na listę instruktorek czynnych albo listę instruktorów czynnych;

- 4) biorą udział w corocznym spisie, deklarując funkcje, które zamierzają pełnić;
- 5) mają czynne i bierne prawo wyborcze do władz Związku, z ograniczeniami wynikającymi z § 12 ust. 3 Statutu;
- 6) opłacają składki, o ile nie zostali zwolnieni z tego obowiązku na podstawie odrębnych przepisów.

§ 5.

Instruktorzy wspierający i instruktorki wspierające:

- 1) biorą czynny udział w pracy wychowawczej, wspierając instruktorki i instruktorów pełniących funkcje wychowawcze;
- 2) mają określony główny przydział służbowy;
- 3) są wpisani na listę instruktorek wspierających albo instruktorów wspierających;
- 4) biorą udział w corocznym spisie, deklarując rodzaj wsparcia i poziom zaangażowania;
- 5) mają bierne prawo wyborcze do władz Związku, z ograniczeniami wynikającymi z § 12 ust. 3 Statutu;
- 6) opłacają składki, o ile nie zostali zwolnieni z tego obowiązku na podstawie odrębnych przepisów.

Rozdział 3

Funkcje wychowawcze i działania wspierające

§ 6.

1. Funkcjami wychowawczymi są funkcje wskazane w załączniku do regulaminu oraz inne funkcje, w ramach których instruktorka albo instruktor oddziałują na wychowanków, pod warunkiem uzgodnienia funkcji ze zwierzchnikiem.
2. Działaniami wspierającymi są wszelkie inne formy pełnienia służby niż wymienione w ust. 1, w tym działania doraźne lub krótkoterminowe, a także polegające na dzieleniu się wiedzą i doświadczeniem, w szczególności podczas kursów i warsztatów.
3. Mianowanie, powołanie albo kooptacja na funkcję oraz zwolnienie z funkcji ogłaszane są w rozkazie przełożonego albo w uchwale organu. Wybór na funkcję jest wskazywany w protokole wyborów.

§ 7.

1. Instruktorka czynna albo instruktor czynny deklaruje swoją główną funkcję wychowawczą, którą uważa za priorytetową. Główna funkcja wychowawcza determinuje główny przydział służbowy.
2. Instruktorka wspierająca albo instruktor wspierający w porozumieniu z przełożoną albo przełożonym deklaruje główny przydział służbowy oraz działania wspierające, które zamierzają wykonywać w ramach przydziału. Jeśli instruktorka albo instruktor deklarują działania wspierające, ale bez konkretnego przydziału służbowego, staje się nim chorągiew, do której przynależą, zaś komendantka chorągwi albo komendant chorągwi określa, jak ma być udzielane wsparcie.

Rozdział 4

Przydział służbowy i przynależność do chorągwi

§ 8.

1. Przydział służbowy wynika z zadeklarowanej funkcji wychowawczej albo deklaracji wsparcia na danym poziomie organizacyjnym.

2. Instruktor i instruktorka ma jeden główny przydział służbowy, w którym pełni główną funkcję wychowawczą albo realizuje działania wspierające.
3. Przełożonymi są:
  - 1) hufcowa dla instruktorek pełniących funkcję w hufcu, w szczególności dla drużynowych, hufcowy dla instruktorów pełniących funkcję w hufcu, w szczególności dla drużynowych;
  - 2) komendantka chorągwi dla instruktorek pełniących funkcję w chorągwi, komendant chorągwi dla instruktorów pełniących funkcję w chorągwi;
  - 3) przewodniczący zarządu okręgu dla instruktorek i instruktorów wchodzących w skład zarządu okręgu, przy czym odnośnie komendantek i komendantów chorągwi tylko w zakresie wynikającym z odrębnych regulaminów; dla instruktorek i instruktorów wchodzących w skład zarządów obwodów; komendantek i komendantów obozów, kolonii i zimowisk oraz dla szczepowych;
  - 4) przewodniczący komisji rewizyjnej okręgu dla instruktorek i instruktorów wchodzących w skład komisji rewizyjnej okręgu;
  - 5) Naczelniczka Harcerki dla instruktorek pełniących funkcje na poziomie Głównej Kwatery Harcerki i komendantek chorągwi, z zastrzeżeniem pkt 3, Naczelnik Harcerzy dla instruktorów pełniących funkcje na poziomie Głównej Kwatery Harcerzy i komendantów chorągwi, z zastrzeżeniem pkt 3;
  - 6) Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Związku dla instruktorek i instruktorów pełniących służbę w Komisji oraz przewodniczący komisji rewizyjnych okręgów;
  - 7) Prezes Sądu Harcerskiego dla instruktorek i instruktorów pełniących służbę w Sądzie Harcerskim;
  - 8) Przewodniczący Związku dla Naczelniczki Harcerki, Naczelnika Harcerzy oraz instruktorek i instruktorów pełniących służbę w Radzie Naczelnej, w tym przewodniczących zarządów okręgów; Naczelnictwie; organach zarządzających ruchem programowo-metodycznym oraz dla Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Związku i Prezesa Sądu Harcerskiego, a także dla innych instruktorek i instruktorów pełniących funkcje wychowawcze na poziomie władz naczelnych.
4. Zmianę głównego przydziału służbowego lub objęcie dodatkowych funkcji uzgadnia się z dotychczasowymi przełożonymi, aby uniknąć nakładania się obowiązków. Nie dotyczy to wyboru do władz okręgu i władz naczelnych, jednak zaleca się skonsultowanie zamiaru kandydowania z przełożonymi.
5. Każdorazowa zmiana głównego przydziału jest odnotowywana przez zwierzchnika.
6. Wybór lub kooptacja do władzy naczelnej powoduje zmianę głównego przydziału służbowego na władze naczelne.

§ 9.

1. Instruktor i instruktorka przynależą do chorągwi, w której przyznano im pierwszy stopień instruktorski.
2. Z ważnych względów, w szczególności z powodu zmiany miejsca zamieszkania, instruktorka albo instruktor mogą przynależeć do chorągwi innej niż dotychczas. Decyzję w tym zakresie, na wniosek instruktorki albo instruktora, podejmuje komendantka chorągwi albo komendant chorągwi, do której ma nastąpić przeniesienie w porozumieniu z komendantką chorągwi albo komendantem chorągwi dotychczas właściwymi i po rozliczeniu się z zadań i pełnionych funkcji. W przypadku harcmistrzyń decyzję podejmuje Naczelniczka Harcerki w porozumieniu z właściwymi

komendantkami chorągwi, w przypadku harcmistrzów decyzję podejmuje Naczelnik Harcerzy w porozumieniu z właściwymi komendantami chorągwi.

Rozdział 5

Wpis na listę i spis instruktorski

§ 10.

1. Listy instruktorek albo listy instruktorów przynależących do danej chorągwi prowadzi odpowiednio komendantka albo komendant chorągwi. Na ich podstawie Naczelniczka Harcerki i Naczelnik Harcerzy prowadzi listy organizacji. Każda z list składa się z listy czynnych oraz listy wspierających. Wpisów na nie dokonuje zwierzchnik w rozkazie.
2. Instruktorza albo instruktor pełniący funkcję we władzach naczelnych oraz we władzach okręgu, którzy spełnili warunki wskazane w § 11 ust. 1, są traktowani jako wpisani na listę instruktorek czynnych albo instruktorów czynnych niezależnie od rozkazu, o którym mowa w ust. 1.
3. Listy instruktorek i listy instruktorów są aktualizowane na bieżąco.

§ 11.

1. Warunki uzyskania wpisu na listę instruktorek czynnych albo listę instruktorów czynnych obejmują:
  - 1) deklarację zaangażowania jako instruktorka czynna albo instruktor czynny;
  - 2) objęcie albo deklarację kontynuowania głównej funkcji wychowawczej;
  - 3) potwierdzenie głównego przydziału służbowego przez przełożonego;
  - 4) zrealizowanie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w szczególności w zakresie ochrony małoletnich, oraz złożenie oświadczenia o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich w Związku.
2. Warunki uzyskania wpisu na listę instruktorek wspierających albo instruktorów wspierających obejmują:
  - 1) deklarację zaangażowania jako instruktorka wspierająca albo instruktor wspierający;
  - 2) określenie proponowanych działań wspierających;
  - 3) potwierdzenie głównego przydziału służbowego przez przełożonego;
  - 4) zrealizowanie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w szczególności w zakresie ochrony małoletnich, oraz złożenie oświadczenia o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich w Związku, jeśli działania wspierające będą wiązały się z kontaktem z dziećmi lub młodzieżą.
3. Pierwszego wpisu na listę instruktorek albo instruktorów czynnych dokonuje komendantka albo komendant chorągwi z dniem przyznania stopnia przewodniczki albo przewodnika. Przed przyznaniem stopnia należy zweryfikować wykonanie obowiązków określonych w ust. 1 pkt 4.
4. Dane instruktorek i instruktorów są przetwarzane w systemie informatycznym.

§ 12.

1. Instruktorzy i instruktorki podlegają corocznemu spisowi.
2. Naczelniczka Harcerki i Naczelnik Harcerzy w porozumieniu z Przewodniczącym Związku ogłaszają spis do 31 października każdego roku. Spis trwa od 1 listopada.
3. Spis odbywa się w systemie informatycznym i obejmuje:
  - 1) udzielenie informacji na temat aktualnie pełnionych funkcji i zadeklarowanie głównej funkcji wychowawczej ze wskazaniem głównego przydziału służbowego – w przypadku instruktorek i instruktorów czynnych;

- 2) zadeklarowanie głównego przydziału służbowego i działań wspierających – w przypadku instruktorek i instruktorów wspierających;
- 3) złożenie wniosku o:
  - a) wpis na odpowiednią listę instruktorek albo instruktorów na kolejny rok,
  - b) urlop lub zwolnienie z pełnienia funkcji,
  - c) zakończenie służby zgodnie z § 20 ust. 1;
- 4) potwierdzenie opłacenia składek na dzień dokonywania spisu.
4. Termin dokonania spisu na kolejny rok upływa 30 listopada.
5. Wpisu na listę na kolejny rok dokonuje zwierzchnik do 31 grudnia.
6. Instruktorka albo instruktor, którzy nie złożyli wniosku w terminie określonym w ust. 4, są traktowani jak wpisani na listę wspierających, do czasu wydania decyzji przez zwierzchnika. Instruktorka albo instruktor, którzy spełnili wymagania określone w § 11 ust. 1 albo 2, a co do których zwierzchnik nie wydał decyzji w terminie określonym w ust. 5, są traktowani jak wpisani na listę zgodnie z wnioskiem, do czasu wydania decyzji przez zwierzchnika.

§ 13.

Od decyzji w przedmiocie wpisu na listę niezgodnej z wnioskiem oraz od braku decyzji w terminie 30 dni od złożenia wniosku, a w przypadku spisu – od braku decyzji w terminie określonym w § 12 ust. 5 – przysługuje odwołanie odpowiednio do Naczelniczki Harcerek albo Naczelnika Harcerzy, a w przypadku podjęcia decyzji w pierwszej instancji przez Naczelniczkę Harcerek albo Naczelnika Harcerzy – do Przewodniczącego Związku. Po wyczerpaniu tej drogi, przysługuje prawo do rozstrzygnięcia sporu przez Sąd Harcerski zgodnie z § 23 ust. 5 lit. b Statutu.

Rozdział 6 Urlop instruktorski

§ 14.

1. Na wniosek instruktorki albo instruktora, zwierzchnik może udzielić urlopu instruktorskiego na okres od 1 miesiąca do 2 lat, przedłużyć urlop na dalszy okres albo go skrócić.
2. W czasie urlopu instruktorka albo instruktor są zwolnieni z obowiązku czynnego udziału w pracy wychowawczej oraz opłacania składek. W przypadku harcmistrzyń decyzję podejmuje Naczelniczka Harcerek w porozumieniu z komendantką chorągwi, a w przypadku harcmistrzów – Naczelnik Harcerzy w porozumieniu z komendantem chorągwi.
3. Niezwłocznie po upływie urlopu, instruktorka albo instruktor zgłasza się do zwierzchniczki albo zwierzchnika w celu podjęcia służby, przedłużenia urlopu albo zakończenia służby.

Rozdział 7 Nagrody i kary

§ 15.

1. Za czynną i wspierającą służbę instruktorską instruktorce i instruktorowi przysługuje prawo do odznaki lat służby, określonej w regulaminie symboli, odznak i oznaczeń.
2. Odznaki, o których mowa w ust. 1, instruktorkom i instruktorom przyznają zwierzchnicy, a Naczelniczce Harcerek i Naczelnikowi Harcerzy – Przewodniczący Związku.

§ 16.

W przypadku pozytywnej oceny pracy instruktorki albo instruktora, zwierzchnik może nagrodzić instruktorkę albo instruktora przez:

- 1) udzielenie pochwały w rozkazie;
- 2) poinformowanie, w uzgodnieniu z instruktorką albo instruktorem, pracodawcy lub miejsca nauki o zaangażowaniu w działalność wychowawczą Związku;
- 3) wyróżnienie w inny sposób – stosownie do potrzeb.

§ 17.

1. Kary organizacyjne i zasady ich wymierzania określa § 14a Statutu.
2. Kary organizacyjne wobec instruktorek i instruktorów mogą wymierzać zwierzchnicy.
3. Rozkaz wymierzający karę powinien zawierać co najmniej następujące informacje:
  - 1) określenie przewinienia zarzucanego instruktorce albo instruktorowi, przy czym szczegółowe informacje powinny zostać przekazane w formie pisemnej lub dokumentowej osobie ukaranej, a w razie potrzeby – również przełożonym;
  - 2) informację o przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego;
  - 3) wskazanie wymierzonej kary, przy czym wymierzenie kary zakazu pełnienia określonych funkcji w Związku przez określony czas winno określać, jakich funkcji dotyczy zakaz i wskazywać czas obowiązywania zakazu w miesiącach lub latach;
  - 4) pouczenie o możliwości odwołania zgodnie z § 14a ust. 5 Statutu.

§ 18.

1. Przed wymierzeniem kary powinno zostać przeprowadzone postępowanie wyjaśniające, a w szczególności obwiniona albo obwiniony mają prawo złożyć wyjaśnienia.
2. O wszczęciu postępowania wyjaśniającego oraz o wskazaniu prowadzącego postępowanie zgodnie z ust. 3, zwierzniczka albo zwierzchnik informuje obwinioną albo obwinionego oraz prowadzącego postępowanie. Informacja powinna określać przewinienie zarzucane instruktorce albo instruktorowi, przytoczenie okoliczności uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia oraz wezwanie do złożenia wyjaśnień.
3. Postępowanie wyjaśniające prowadzi zwierzniczka albo zwierzchnik, chyba że prowadzenie postępowania zostanie powierzone innej instruktorce albo innemu instruktorowi, w szczególności spośród członkiń albo członków komisji instruktorskiej chorągwi, Komisji Harcmistrzyń albo Komisji Harcmistrzowskiej.
4. Od decyzji o ukaraniu osobie ukaranej przysługuje apelacja do Sądu Harcerskiego zgodnie z § 14a ust. 5 Statutu.

§ 19.

1. Od momentu wszczęcia postępowania wyjaśniającego, zwierzchnik może wobec obwinionej albo obwinionego zastosować zawieszenie w prawach członka Związku zgodnie z § 14a ust. 4 Statutu.
2. Od decyzji o zawieszeniu przysługuje odwołanie do Sądu Harcerskiego zgodnie z § 23 ust. 5 lit. b Statutu, który rozpatruje je na posiedzeniu niejawnym. Złożenie odwołania nie wstrzymuje zawieszenia.

Rozdział 8
Zakończenie służby i powrót do niej

§ 20.

1. Instruktor albo instruktorka po uprzednim złożeniu pełnionych funkcji może:
  - a) zostać członkiem współdziałającym;
  - b) wystąpić ze Związku.
2. Uprzednie złożenie funkcji oznacza rozliczenie się z zadań, składek i zobowiązań, przyjęte przez zwierzchnika i odpowiednich przełożonych, a w przypadku komendantek i komendantów jednostek – również przez osobę wyznaczoną przez przewodniczącego zarządu okręgu albo przewodniczącego zarządu obwodu.
3. Instruktor albo instruktorka występujący ze Związku mogą zadeklarować chęć utrzymania kontaktu ze Związkiem, w tym poprzez pozostawienie swoich danych teleadresowych lub dołączenie do dedykowanych absolwentom grup w mediach społecznościowych.

§ 21.

Zwierzchnik może zwolnić instruktorkę albo instruktora ze Związku bez wniosku, w razie zaistnienia sytuacji określonej w § 7a ust. 4 Statutu.

§ 22.

W przypadkach określonych w § 20 ust. 1 i § 21, a także § 14a ust. 2 lit. ca i d Statutu, instruktorka albo instruktor są niezwłocznie skreślani z listy instruktorek albo instruktorów, co ogłaszane jest w rozkazie zwierzchnika.

§ 23.

1. Osoba, która zdobyła stopień instruktorski w innej organizacji, a także instruktorka albo instruktor wracający do służby, zgłaszają się do zwierzchniczki albo zwierzchnika z wnioskiem o dokonanie weryfikacji i wpis na odpowiednią listę.
2. Weryfikacja polega na sprawdzeniu, czy osoba, o której mowa w ust. 1 spełnia wymagania stawiane instruktorkom i instruktorom przez Statut i regulaminy, w szczególności czy jest świadoma celów i metod wychowawczych Związku oraz zasad pracy z dziećmi i młodzieżą.
3. Weryfikacji dokonuje zwierzchniczka albo zwierzchnik. Zwierzchniczka albo zwierzchnik może skierować osobę, o której mowa w ust. 1 odpowiednio do właściwej komisji instruktorskiej, Komisji Harcmistrzyń albo Komisji Harcmistrzowskiej. Skierowanie do właściwej komisji jest obligatoryjne w stosunku do osób, które zdobyły stopień instruktorski w innej organizacji.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1, może zostać skierowana przez zwierzchnika na kurs lub do udziału w innej formie kształcenia w celu uzupełnienia potrzebnej wiedzy.
5. Przed wydaniem rozkazu przyjmującego, należy zweryfikować wykonanie obowiązków określonych w § 11 ust. 1 pkt 4 lub § 11 ust. 2 pkt 4, w zależności od wniosku o wpis na listę.

Rozdział 9
Przepisy przejściowe i przepisy końcowe

§ 24.

1. Regulamin wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

2. Do spisu za rok 2025 nie stosuje się § 12 ust. 2, 4 i 5, zaś § 12 ust. 6 i § 13 stosuje się odpowiednio. Spis za rok 2025 trwa od 1 stycznia 2026 r. do 31 stycznia 2026 r. Wpisu na listę na rok 2026 dokonuje zwierzchnik do 28 lutego 2026 r.

§ 25.

1. Instruktorzy i instruktorki będący w rezerwie w dniu wejścia w życie regulaminu, składają deklarację co do wpisu na listę do dnia 30 listopada 2026 r.
2. Zwierzchnicy do dnia 31 grudnia 2026 r. weryfikują, czy w stosunku do osób, o których mowa w ust. 1, a które nie złożyły deklaracji, zachodzą przesłanki, o których mowa w § 7a ust. 4 lit. a Statutu i podejmują stosowną decyzję w tym zakresie.

§ 26.

Przepisu § 9 ust. 1 nie stosuje się do instruktoerek albo instruktorów, którym przyznano stopień instruktorski przed wejściem w życie regulaminu, a ich dotychczasowa przynależność do chorągwi pozostaje w mocy.

§ 27.

Ilekoć w regulaminie jest mowa o:

- 1) chorągwi – należy przez to rozumieć także namiestnictwo;
- 2) komendantce chorągwi – należy przez to rozumieć także komendantkę namiestnictwa;
- 3) komendancie chorągwi – należy przez to rozumieć także komendanta namiestnictwa;
- 4) hufcu – należy przez to rozumieć także związek drużyn;
- 5) hufcowej – należy przez to rozumieć także komendantkę związku drużyn;
- 6) hufcowym – należy przez to rozumieć także komendanta związku drużyn.

ZAŁĄCZNIK

do Regulaminu Służby Instruktorskiej ZHR

Funkcje wychowawcze

1. Funkcjami wychowawczymi instruktorek są w szczególności:
  - 1) funkcje w hufcu:
    - a) drużynowa,
    - b) przyboczna,
    - c) hufcowa,
    - d) członkini komendy hufca odpowiedzialna za wykonywanie co najmniej jednego z zadań hufca określonych w odrębnych regulaminach,
    - e) członkini kapituły wędrowniczki,
    - f) członkini kapituły Harcerki Rzeczypospolitej innej niż chorągwiwana;
  - 2) prowadząca krąg harcerstwa starszego;
  - 3) funkcje w chorągwi:
    - a) komendantka chorągwi,
    - b) zastępczyni komendantki chorągwi,
    - c) referentka,
    - d) członkini komendy chorągwi odpowiedzialna za wykonywanie co najmniej jednego z zadań chorągwi określonych w odrębnych regulaminach,
    - e) członkini kapituły Harcerki Rzeczypospolitej działającej w chorągwi,
    - f) członkini komisji instruktorskiej,
    - g) opiekunka próby na stopień instruktorski,
    - h) komendantka chorągwiwanej szkoły instruktorek,
    - i) członkini kadry kursu organizowanego przez szkołę instruktorek;
  - 4) funkcje w okręgu i obwodzie:
    - a) członkini zarządu okręgu,
    - b) członkini komisji rewizyjnej okręgu,
    - c) członkini zarządu obwodu,
    - d) szczerpowa,
    - e) komendantka wyjazdu HAL/HAZ albo półkolonii oraz wychowawczyni;
  - 5) funkcje w Głównej Kwaterze Harcererek:
    - a) członkini Głównej Kwatery Harcererek,
    - b) członkini Komisji Harcmistrzyń;
  - 6) funkcje we władzach naczelnych.
2. Funkcjami wychowawczymi instruktorów są w szczególności:
  - 1) funkcje w hufcu:
    - a) drużynowy oraz funkcje zbliżone, w szczególności zastępowy samodzielnego zastępu, generał zuchów,
    - b) przyboczny,
    - c) hufcowy,
    - d) członek komendy hufca odpowiedzialny za wykonywanie co najmniej jednego z zadań hufca określonych w odrębnych regulaminach,
    - e) członek kapituły Harcerza Orlego,
    - f) członek kapituły Harcerza Rzeczypospolitej innej niż chorągwiwana;

- 2) prowadzący krąg harcerstwa starszego;
- 3) funkcje w chorągwi:
  - a) komendant chorągwi,
  - b) zastępca komendanta chorągwi,
  - c) referent,
  - d) członek komendy chorągwi odpowiedzialny za wykonywanie co najmniej jednego z zadań chorągwi określonych w odrębnych regulaminach,
  - e) członek kapituły Harcerza Rzeczypospolitej działającej w chorągwi,
  - f) członek komisji instruktorskiej,
  - g) opiekun próby na stopień instruktorski,
  - h) komendant szkoły instruktorskiej albo zespołu szkoleniowego,
  - i) członek kadry kursu organizowanego przez szkołę instruktorską lub zespół szkoleniowy wykonujący obowiązki związane z kształceniem;
- 4) funkcje w okręgu i obwodzie:
  - a) członek zarządu okręgu,
  - b) członek komisji rewizyjnej okręgu,
  - c) członek zarządu obwodu,
  - d) szczerpowy,
  - e) komendant wyjazdu HAL/HAZ albo półkolonii oraz wychowawca;
- 5) funkcje w Głównej Kwaterze Harcerzy:
  - a) członek Głównej Kwatery Harcerzy,
  - b) członek Komisji Harcmistrzowskiej,
  - c) Komendant Centralnej Szkoły Instruktorskiej;
- 6) funkcje we władzach naczelnych;
- 7) kapelan.